

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

8. Eundum, quà Deus vocat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

VII. (k) Mercurius à parvo puero mentiri consuevit & furari: scilicet qualis parens, talis filius. Ut numerus iniri stultorum non potest, sic mentientium. In hac schola, Alphabetarii, & qui cubito tergunt nasum, robustissimis valent mendaciis. Talis fuit puer ille, *Aper* nomine, de quo Bauhusius lib. 3.

Unguibus à teneris, primaque à veste genarum

Mentiri didicit Cretibus ortus Aper:

Succevere doli barba crescente: bisulca

Quæ fuerat puero, lingua trifulca viro est.

Notus est apologus de puero furunculo (nam à mendaciis proximus ad furta transitus, doctor in utrisque est Mercurius) qui cum plura in diem, ac majora crescentibus annis, matre probante, furaretur; proximus patibulo, simulato cum matre colloquio, auriculam ei mordicus abscidit. Accusatus non furti modo, sed etiam impietatis in parentem, respondit, se ultionem repetiisse de perditionis suæ autore. Si enim castigasset me, inquit, mater, cum ei librum detuli, clam discipulo sublatum, nunquam futurum fuisset, ut tam infamis mortis damnarer. Sic è funiculis torquentur funes, quibus denique implicatur & frangitur gula.

VIII. (l) Meliora doceat juventutem Mercurius biceps, aut etiam triceps; cujus statua duplici, aut triplici capite prædita, olim in biviiis ac triviiis collocabatur, ad indicanda viarum discrimina. Statuis hæc solebant viatores lapides accumulare, Deum hoc modo remuneraturi, ut lapidum aggestorum acervo fieret ejus effigies & cultus prætereuntibus notior ac religiosior. Meminit hujus moris Salomon Prov. 26. *Sicut qui lapidem mittit in acervum Mercurii: ita qui tribuit insipienti honorem.* Ethicè monemur, ea tantum sequenda esse, ad quæ Deus & natura nos reddit idoneos; cum summæ fatuitatis & dementia sit, aliquid invitâ, quod aiunt, Minervâ suscipere & prosequi. *Neque enim è quovis ligno fit Mercurius.* Et quia mentis humanæ tanta est cæcitas, ut quâ viâ sit eundum, planè ignoret, recurrendum est ad eum animo supplice & demisso, qui est, *Via, Veritas, Vita.* Certè Socrates apud Platonem asseverat, eâ solùm esse pergendum viâ, quâ Deus ducit. Hinc adagium: *Mercuriò dextrò*, id est, propitio & favente aliquid aggredi. Extat de hoc acervo Mercurii elegans epigramma apud Alciatum, hoc lemmate: *Quà dii vocant: eundum.*

In

(k) Qui mendax, & furax est. (l) Eundum, quâ Deus vocat.

In trivio mons est lapidum: supereminet illi
 Trunca dei effigies, pectore facta tenus.
 Mercurii est igitur facies; suspende viator
 Serta deo: rectum qui tibi monstret iter.
 Omnes in trivio sumus, atque hoc tramite vitæ
 Fallimur, ostendat ni Deus ipse viam.

Docemur insuper hoc emblemate, nihil nos, quodcumque vitæ genus eligamus, posse proficere, nisi magistrum aliquem probum, doctumque nobis ad imitandum proponamus, qui sit instar alicuius *Herma*, vitæ dux & director. Eius statua facta est pectore tenus; quia nihil præter consilium, exigitur à præceptore; cætera præstanda discipulo, & monitis obtemperandum; qui suspendit sarta deo, si docilem se præbeat & gratum.

IX. Sed redeamus ad Salomonem, cuius proverbium sic explicari potest. (m) Sicut Mercurius vivus, fuit inventor & præses artium ac sapientiæ, & eloquentiæ, ac proinde honore dignus; statua verò Mercurii, utpote lapidea & inanimis, nec fari, nec sapere potens, nullo est cultu & honore afficienda: Sic pariter Sapiens, quasi unus Mercurius, honorem & venerationem meretur; insipiens verò, & iners, etsi propter genus aut opes proset adorandus vulgo, quasi fictus & pictus Mercurius, non est capax honorationis. Hinc Prisci olim statuam Mercurii, manibus, pedibusque mancam truncamque efformabant; imò deformabant, atque homines stupidos pardos, insulos & insipientes vocitabant Mercurios saxeos, ligneosve: unde Juvenalis in quendam stolidum. Sat. 8.

----- At tu

Nil nisi Cecropides, * truncoque simillimus *Hermæ*:
 Nullo quippe alio vincis discrimine, quàm quòd
 Illi marmoreum caput est, tua vivit imago,
 Ergo ut miremur te, non tua; primùm aliquid da,
 Quod possim titulis incidere præter honores,
 Quos illis damus, & dedimus, quibus omnia debes.
 ---- miserum est aliorum incumbere famæ,
 Ne collapsa ruant subductis tecta columnis.

Hic observa ex adducto Salomonis proverbio, nonnunquam in SS. Scriptura nominari deos gentilium, & ad earum fabulas alludi. Ut hic Mercurii meminit Salomon. Et Judith. c. 16. Nec percusserunt eum

H h h

(Ho-

(m) *Indoctus, Mercurius truncus.* * *Atheniensis solis Cecropis, Conditoris urbis, laudibus superbians.*